

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyed évre . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, fel-számítások ide intő-zendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 226. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

Megjelen minden szombaton.

Hirdetési árak:

3 hasábos petisorsért egyszeri hirdetésnél 20 kr., kétszerinél 15 kr., háromszorinál 10 kr. számítatik.

"NYILTÉR"
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beíratásánál 30 kr.

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.

A Körös-Tisza-Maros közti érdekelttségnek f. évi május hó 17 és 18-án tartott alakuló közgyűlése.

(Vége.)

Haviár Dániel (folytatva):

De az igen t. értekezletnek méltóztatik megengedni, ha még egy fontos körülményre vagyok bátor reflektálni — és ez az: az állam felügyeleti jogánál fogva fentartja magának a kormány azt a jogot, hogy minden, az állam polgárait kiválóbban, közelebről érintő ügyben betekintést nyerhessen, hogy szükség esetén rendelkezessék. Az ármentesítő társulatok felett, méltóztatik tudni, törvény szerinti biztosítva van a joga a közigazgatási hatóságoknak (szolgabíró-, alispán-, polgármesternek) felügyeletet gyakorolni, egy zersmind köteleességévé téve, hogy ha a társulatok kebelében bajoknak jönnek tudomására, azokat feljelenteni; technikai szempontból az államnak fenállanak folyamánérnökségei, melyek közegeik által szintén folyton közvetlen tudomással bírnak a működési körükre eső ármentesítési ügyek állásáról; azonfelül ott van a központ, magas kormány műszaki tanácsával, szakférfiával. Most már hogy mégis ennyi sok közeg mellett szükség legyen, hogy ezen egész nagy érdekelttség egy társulattá alakuljon s egy felügyelet alatt legyen, holott minden legkisebb terv a maga útján a folyamánérnökség által felterjesztetik s a központon egy egységes terv szerint nyer megerősítést vagy elvetést, nem hiszem. Én azt hiszem, hogy ily szervezet mellett szükségtelen, ily körülmények mellett felesleges ily központi szervezetet létesíteni.

De ha, t. érdekelttség, a Körös-balpartiakra vonatkozólag kimondatik, hogy úgy a 10 millióban, valamint a jövőben felmerülendő terhekben ép ugy kötelesek részt venni, mint a többiek, elvették a Körös-balparti érdekelttségtől azon, a kötelezettséggel minden egyes állampolgárnak törvényszerint biztosítva lévő azon joga is, hogy ő a szükségletek kirovása tekintetében érdekeit érvényesíthesse, sőt hogy azokat megvédhesse. Engedelmet kérek, ha kimondom, hogy a 10 millió forint egyformán viseltetik, ez a jövőben is ugy marad; méltóztatassék emlékezni, miként történik a szükségleteknek egyénenkinti kirovása, hát így: 15 napon át a kirovás az alispáni hivatalnál közszemlére kitétetik, s miután észrevétel nem emeltek, a kirovás jogerőre emelkedik. A Körös-balpartján érdekelt egyéneknek sem ideje, sem alkalma nincs, hogy a kirovást megtekinthesse, tehát ránk nézve ép azért a jog, ezen nagy érdekelttség által befektendő összegekre nézve érdekeinket érvényesíthetni, végkép elesett; ha csak az nem történik, hogy az ideiglenesen megállapított aránytól eltérő alap fog a hozzájárulásra nézve megállapítani; ezen arány mellett, t. érdekelttség, mi Körös-balpartiak meglegnénk sértve; mindezeknél fogva van szerencsém a Körös-balparti érdekelttség 1885. évi május 11-én tartott értekezletének megbízásából alázatos indítványomat benyújtani, és azt felolvasatni; tartalma röviden az, hogy a Körös-balparti érdekelttség magát önálló társulattá alakíttatni kéri. Kérem ezen indítványt kegyesen pártolni és elfogadni.

Horváth Gyula: T. érdekelttség! A benyújtott indítványra vonatkozólag mielőtt észrevételeimet megtenném, ki kell jelentenem, hogy amennyiben ez egy határozati javaslatot provokál, mely határozat a miniszteri rendelettel összeütközik, — mennyiben a miniszteri rendelet ezen érdekeltséget egy társulattá kívánja alakítani, — amnyiben ezen határozati javaslatot tárgyalni nem lehet. Lehetne egy szempontból figyelembe venni, ha t. i. akár mint az érdekelttség többségének, akár egyeseknek, akár pedig a Körös-balparti érdekelttség-

nek egyszerű kérvényeként tekintjük, melyben óhajtasukat fejezik ki saját érdekeltségüknek külön érdekeltséggé alakítása iránt; ez esetben az, mint mondám, akár mint a kisebbség, akár mint a többség kérvénye az illető miniszteriumnál elő fog terjesztetni. De az érdekelttség, és éppen a körösi érdekelttség is szintén tudhatja azt, hogy a határozati javaslatot a miniszteri rendelet tartalma ellenében tárgyalás alá vennünk nem lehet; minden oly határozat hozatalától, mely az érdekelttség azonnali megalakulását késleltetné, tartózkodni méltóztatassanak, mert, mint mondám, a miniszteri rendelet a leghatározottabban kifejezte azt, hogy egy társulattá való alakítást engedélyez; — már a miniszternek ezen joga az 1881. 52. törvényekben gyökeredzik, amennyiben fel van jogosítva, az érdekeltségtől egy vagy több társulatot alakítani, — a miniszter pedig elhatározta, hogy egy társulatot akar alakítani. Ha az érdekelttségnek van egyéb kívánsága, ha az érdekelttség azon óhajtasának akar kifejezést adni, hogy lehetőleg több társulat alakíttassék, nagyon természetes, hogy ez akár mint kisebbségi kérelem, akár mint a körösi érdekelttség kérelme elő fog terjesztetni, de ne méltóztatassék igényelni, hogy az mint határozati javaslat tárgyalassék. Én a miniszteri rendeletnél fogva arra nem-mel felelek, ha nem-mel felelek, az annak a következménye, hogy a társulat meg nem alakulhatna; én pedig azt hiszem, hogy az összes érdekelttség érdeke, hogy mielőbb megalakulhasson.

Czuczai János (H.-M.-Vásárhelyről.) Tek. érdekelttség! Kénytelen vagyok előre bocsátani, hogy én nem mint iskolázott, hanem mint egyszerű ember kívánok hozzá szólni s a magam véleményét a dolog felett kifejezni; előre bocsátván itt a t. érdekelttségi közgyűlés előtt azt, miszerint én a törvény előtt tisztelettel meghajlok, de az eddigi eljárással nem vagyok megelégedve és vele kibékülve, mert én ugyan a törvényeket nem ismerem, de egy pár szót az 1881. 52. t.-cikkből én is megolvastam: A 2-ik §. alatt világosan és határozottan szól a törvény: (Utasítatik a közmunka miniszter, hogy az árterfejlesztést az 1881. évi legmagasabb vízszin alapul vétele mellett készítesse el és ennek alapján az érdekelt birtokosok összeírását és a teherviselési kulcsot állapítsa meg). Kérem szépen, van ugyan tudomásom arról, hogy történt valami árterfejlesztés, de én azt olyan-nak tartom, hogy szót sem kellene mondanom arra nézve, hogy képes volnék magamat kifejezni anélkül, hogy valakit sértenek általa; mert vannak közöttünk, kik ismerik Vásárhely határát, vannak ott lapos helyek, partok, mindenféle fekvésű föld, de kivétel nélkül nincsen olyan part, mely bele ne lenne vonva a 1881. évi árvízszin alá, pedig erre nézve már a legegyszerűbb ember is lehetetlen, hogy ezt helyeselhessen; az árterfejlesztés ily sújtó hatást gyakorol ránk Vásárhelyiekre! Kormánybiztos úr ő nagysága említette vala egykoron, hogy gondoskodva lesz arról: a műszaki árterfejlesztés ki fogja mutatni, hogy kinnek és mily mértékben esik bele a földje az ártérbe, de ez még idáig nem történt s már egy éve annak, hogy az ártéri adó könyvet kiadták. Szörnyű bajos a mai-korban ily új adóval való megterhelhetőség, mikor először a nép szűk világot él, másodsor az állami adó is felebb emeltetett mint 1883-ig volt s szinte evvel arányban szaporodott a községi adó is. A földek az árvízszin tekintetében a 30-iki, az 55-iki és a 81-iki legmagasabb árvízszin alá vannak bevonva, ezek között különösen azokra, melyek a 30-iki legmagasabb színvonal szerint vannak bevonva, azokra több ártéri adó mutatkozik, mint a valóságos ártéri birtokokra kivétel van; pedig arra nézve egy betűt sem találtam, mi legkisebb reményt is nyujtana arra, hogy vagy osztály leszállításban, vagy adókedvezményben részesülnek azok, kik ily nagy

mérvben vannak sújtva fensíki birtokaikkal, míg ellenben a valódi ártéri földekre nézve úgy gondoskodott a törvény, hogy a terhet elviselhesék, 15 évig adómentesített s ezen kívül az 1875. évi 7-ik t. cz. a kataszteri törvény kedvezményében részesítette, hol t. i. épen a 18. §. 3-ik bekezdése alatt világosan ki van mondva, hogy oly földterületek, melyeknek termőképességben tartása tetemes költséget igényel, ezeknek gátfentartási költségei a rendes gazdasági költségekbe beszámíttatnak és a tiszta jövedelem ezen levonás után állapíttatik meg. Egy példát mondok: van közöttünk t. érdekelttség, kinnek, meglehet, birtokában van egy valódi ártéri birtok adókönyve, és abban ki van tüntetve, hogy nyolcz 1200 négyszögölös hold I-ső osztályu földnek tiszta jövedelme 16 frt egynehány krajcárban van megállapítva, mert a többi tiszta jövedelem beszámíttatott az ármentesítési költségekbe; már most ha vesszük viszont azon birtokosokat, kiknek földjei a 30-iki árvízszin alá vonattak be, azt látjuk, hogy azon földek, — mert először annak következtében, hogy a városhoz közel vannak s másodsor különösen belvízveszélyeknek nincsenek kitéve — első osztályba vannak sorozva, ezeknek az első osztályu földeknek kataszteri tiszta jövedelme holdanként 12 frt 50 krban van megállapítva és ezen tiszta jövedelem után — 8 holdra számítva — 36 frt 97 kr-ra megy az ártéri adója. Holott én legalább egy betűt sem láttam arra nézve, hogy valami osztály leszállításban vagy adókedvezményben részesíttetnénk. Kérem szépen, én egyszerű laikus ember vagyok, kicsit tudok számolni, de mégis ugy találok, hogy legkevesebb 80 kr-ra számítható fel összesen az adó egy—egy frt tiszta jövedelem után. Már most azokhoz a jelenlevő és a valódi ártérbe eső birtokosokhoz szólok, s kérdem: meglelik-e itt az igazságot és méltányosságot, hogy ezek a fensíki birtokok, ezek viseljék a nagyobb terhet, mert azt nem mondom, hogy sokkal nagyobb terhet viselnek, de ha összevesszük, összeadjuk, nem vonom kétségbe, hogy kétszer annyi adót fizetnek a fensíki birtokosok tulajdonosai, mint az ártérkéi. Még csak egy szávam van, én az előttem tisztelt szülő urnak véleményét mint Vásárhely városának igénytelen képviselője, mint 18 szavazattal felruházott birtokos, társaimnak nevében pártolom és óhajtom a külön csoportosulást, a külön alakulást, nem a Körösmentiek, hanem valamennyiünk érdekében.

Horváth Gyula: T. érdekelttség! Az előttem felszólt t. érdekelttségi tag urnak ugyan nem szorosán magára a tárgyra tartozó, de avval mégis összefüggésben lévő felszólalását mindnyájunk komoly figyelemre méltatta, annyival is inkább, mert az általa felhozottak teljes jogalappal bírnak és a helyzetnek kellő felfogását tanúsítják. Magam első sorban beismerem, hogy csakugyan azon állapot, mely az új kataszteri munkálát folytán előállott, — miután ez képezi az ártéri kirovás alapját, — jelen helyzetben igen terhes és a fensíki területekre nézve igazságtalan. De t. érdekelttség, kétségtelenül hiba volna, ha evvel a most felvetett tárgyat halasztanánk; igen is, én magam kívánok az érdekelttségnek módot nyujtani arra, hogy ezen vizás állapot mielőbb elenyésztesse és az illető miniszter urhoz felterjesztés intéztesse, hogy ezen ügyet tanácskozás tárgyává tegye. Azt előre ki kell jelentenem, hogy csak annyiban térek el véleményemben a t. érdekelttségi tag ur véleményétől, mennyiben az 1881. évi 52. t. c. a miniszternek jogot ad arra, hogy a beruházott költségek kamatait, valamint a fentartási költségeket kirovás után szedhesse be. Két módja volt a kirovásnak és pedig az első az, hogy vettessenek ki a költségek az állami adó arányában, a második pedig az, hogy habár egy egészen önkényes alapon nyugvó ideiglenes árterfejlesztés alapján eszközöltesse a kiro-

vás, azonban fentartatván azon jog, hogy a végleges ártérfelesztés megtörténtevel az addig fizetett összegekre vonatkozólag a leszámolás megtörténjék.

Ez volt azaz ígéret, amit én H.-M.-Vásárhely város törvényhatóságának tanácstermében tettem, t. i. mihielyt a műszaki ártérfelesztés bejeztetik, a leszámolás is meg fog történni. Azonban az ártérfelesztési munkát befejezésére 600,000 holdon, dacára hogy legnagyobb erővel fogtunk hozzá, nem következett be egy év alatt, nem is két év alatt, hanem a legmegfeszítettebb munkaerő mellett is három-négy év kell, hogy igénybe vétecsék; — nagyon természetesen, hogy fentebb érintett viszály alapot egy bizonyos ideig fentartja magát. de nem csak el nem zárkozom, hanem magam akarom azt, hogy a kataszteri tiszta jövedelem, amennyiben az újabb bevont ártesületekre vonatkozik és a melyre nézve a kiszámításnál az ártér költségeivel való terheltesse figyelembe nem vétetett, — hogy ezen tiszta jövedelem kiszámítás az ártéri földekre nézve kiigazítsassék. E kérdéssel most egyébiránt, miután tárgyalásra ki nem tüzetett, ez alkalommal részletesebben nem foglalkozhatunk, azonban én azt az ílés végére ki fogom tűzni.

Gróf Károlyi Sándor. T. érdekelttség! Magam is birtokaim után a körösi érdekelttséghez tartozom, s ezen érdekből kiindulva nekem is kellene azokhoz csatlakozni, melyeket Haviár Dániel képviselőtársam felhozott volt, és pártolnom kellene javaslatát; mindazáltal t. érdekelttség, én nem tudom Haviár ur álláspontját követni. Én t. i. ab-ból indulok ki, hogy bárha több törvényünk, különösen az 1884. évi 14. t. c. 2-ik §-a és még inkább az 1884. évi 23-ik t. c. 9-ik §-a jogosultságot ad azon felfogásnak, mit Haviár ur említett, hogy t. i. a miniszternek különösen a 23. t. c. 9. §-a jogot ad arra, hogy ezen érdekeltsegből egy vagy több társulatot alakítsa, — mindazonáltal az a miniszter egy társulatot rendel alakítani ezen érdekeltsegből a most előtünk felolvasott rendelet értelmében. Ő ezt teszi nemcsak azért, mert jogában áll egyszerűen tenni vagy nem tenni, hanem teszi különösen azon indokból, mely főképp a Tiszavölgyi társulatban hangsúlyozva lón, azon elvi állásból, hogy mentől nagyobb érdekeltséget kell összpontosítani, mert mentől nagyobb lesz, annál erősebb lesz és annál képebb lesz a financiai bajokkal szembe szállni. Ezen egyszerű okoskodás az, melyből kiindulva én is, habár ezuttal a magam érdeke ellen is szólok, ezen álláspontot elfoglalom, mint elfoglaltam más esetben a tiszavölgyi választmányban működésem alkalmával. Magam is azon nézetben vagyok, hogy a műszaki ártérfelesztés alapján kell összevonni az érdekeltseget, hogy azonban ez mennyi lesz, ezuttal nem tudni, de, hogy ezen vidéknek ügye egy egységes érdeksolidaritáson létezik, az onnan fog bebizonyodni, hogy ha egy körösi gát elszakad, el fogja ütni még Makó határát is, és valahányszor a Tisza völgyön végig egy ily eset előadta magát, bizonyos, hogy az alsó érdekeltségek veszélyeztetve voltak a felső vidékek által. Megjegyzem, hogy Haviár ur a tiszavölgyi társulatnak mint hibáját említi föl az ivánfoki társulat összevonásánál azon esetet, mikor a miniszter belenyugodott abba, hogy ezen érdekeltség külön választassék. Igaz, ez megtörtént, mindamellott azon hiba, mely előtvetett, csak egyedüli kivétel, mert többi döntvényei ellenkező tartalmúak.

Én tehát, midőn egyrészt a három érdekelttség összevonását kívánom, akkor másrészt egészen méltányosnak tartom azokat, melyek a kirovás és megterheltesre vonatkozólag felhozattak. Igenis beismerem azt, hogy egy érdekünk van, de azt nem ismerem be, hogy minden érdekelt egyformán rovatk meg, ennek a kirovásnak haszonarányúnak kell lenni. A haszonarányu kirovás eddig nincsen megállapítva tüzetesen és kellően meghatározott kulcs alapján, a jelen állapot azonban egy ideiglenes állapot, expediens, melyhez a kormánybiztosnak nyúlni kellett, mely expediensre szükség volt, hogy annak alapján az ártérfelesztési kirovás előzetesen eszközölhető lett legyen. Az 1881. évi 52. t. cikkben azonban ki van fejezve, hogy azok, a kik az ideiglenes kirovás következtében felül terhelhetnének, vissza fognak kapni, míg ellenben a kik kevesebbet fizettek, járulékaikat pótolandják; ezen kiegyenlítés tehát törvényben ki van jelölve és fentartva.

Én részéről a társulat egygyé olvadását igen óhajtom s kívánom; ez az a kiindulási pont, t. érdekelttség, melyet részéről elfogadok és már most azon észrevételre vagyok bátor megjegyzést tenni, melyet Haviár ur felhozott, hogy t. i. az az érdekelttség, mely ezen társulat alsó részén van nem feljen a felső bajoktól, melyek talán bekövetkezhetnek; hogy a felső gátszakadás nem fog bekövet-

kezni, mert a folyammérnökség kellően felvigyáz arra, hogy a felső társulat megtegye kötelességét. Én meghiszem, hogy az a folyammérnökség, hogy az a hatósági apparatus árvízveszedelemben megteszi kötelességét, de muljék el egy-két év minden veszedelem nélkül, akkor bizony csak elalszának ők, — és ha ez megtörténik, akkor az érdekelttség éles szeme az, amelyben egyedül bízhat, és ezért kívánom a társulat egybeolvadását.

Ezt alapul véve kérem, hogy fogadjuk el az alapszabálytervezetet, melyet egyébiránt mindnyájunk ismer mint olyat, mely a részletes tárgyalás alapját képezzék, és azt hiszem, hogy annak részleteibe belemenne, azt elfogadva, az alakulást kimondhatnók.

E nagy érdeklődéssel hallgatott beszéd után a kormánybiztos újra reflektálván Haviár Dániel beszédjére kijelenté, hogy a körösi érdekeltségnek különváltásra célzó törekvését nemcsak hogy nem támogatja, hanem az egységes nagy társulat alakítása érdekében a kormánynál is el fog követni mindent. Ezek után Haviár Dániel annyit kér jegyzőkönyvileg megemlíttetni, hogy ő a körösi érdekeltség külön alakulása iránt indítványt terjesztett elő s kéri indítványát a miniszteriumhoz ferjeszteni. Ezen kérelemnek a közgyűlés helyt adván, egyhangulag kimondatott az egységes társulat alakítása.

Ennek kimondása után egy 30 tagból álló bizottság alakított a végül, hogy az alapszabálytervezetet szűkebb körben átvizsgálva a következő napra kitűzött részletes tárgyalásra észrevételeivel terjeszse elő. E bizottság u. a. nap délután 5 óráig tartott Stammer Sándor alispán elnöklété alatt végig tárgyalta s azt másnap észrevételeivel együtt a közgyűlés elé terjesztette.

Következő nap kezdetét vette az alapszabály részletes tárgyalása. Lényegesebb módosítás történt, csak az igazgatóságokhoz tartozó mérnöki állások számának megállapításánál, miről valamint a három szakaszbeli választmányi tagok megválasztásáról mult számunkban hoztunk közleményt.

Az érdekelttség befejezte e napon munkálkodását, melynek eredményével azonban — ha Haviár Dániel szarvasi képviselő által mondottakat figyelembe vesszük — a Körös-balparti érdekelttség alig-ha meg lesz előgedve. Ép oly elégtelenségről tanuszkodnak a vásárhelyi hírlapok, melyekben a vásárhelyi megbízottak azzal vádoltatnak, hogy másnap be sem várva a részletes tárgyalást, nagyobb részök haza sietett, holott ha végig maradnak, talán Vásárhely város lett volna a nagy társulat székhelyévé.

Mi részünkről az egységes társulat alakulását egy a vízvédelem, mint a küszöbön lévő belvízszabályozás nélkülözhetlen postulatának tekintjük, s ha a közölt beszédekben említett bajokon segítve leend, akkor az egységes társulás áldást hozó eredményei nem fognak elmaradni.

Megyei közgyűlés.

1885. május hó 21 és 22-én.

Csongrád megyei törvényhatósági bizottságának ez évi tavaszi rendes közgyűlése f. é. május hó 21-én vette kezdetét, kizombori Rónay Lajos főispán elnöklété alatt a jegyzőkönyvet vezette Fekete Márton megyei főjegyző. Az e közgyűlésen előfordult s intézkedés tárgyává tett nevezetesebb ügyek a következők.

Az alispán által beterjesztett szokásos időszaki jelentés általánosságban tudomásul vétetvén, annak némely részleteire nézve további intézkedés tétetett. Az alispáni jelentésből egyébiránt megdöbbenéssel értesült a közgyűlés hogy a „szemesés kórhártalob“, e veszélyes s ragályos szembetegség, Csongrád megye területén is ijesztő mérvben kezd terjedni. Mindeközben a közgyűlés már most szükségesnek tartja, hogy a szegvári volt megyei széképületben, a szemesés- kórhártalob betegségben szenvedők gyógykezelése céljából, kórház rendeztesék be. Melyhatározat megerősítése iránt a m. kir. belügyminiszteriumhoz fölterjesztés tétetik.

A megyei közigazgatási bizottság féléves jelentése valamint a megyei árvászek hatáskörébe tartozó gyámhatósági ügyek m. 1884. évi állásáról beterjesztett jelentés is tudomásul vétetett.

Csongrád város tanácsának azon kérelme, mely szerint a csongrádi gyámpénztárnál mutatkozó s nagyrészben per alatt álló kétes követelések biztosítására nézve időhaladék engedélyezéséért folyamodott, — teljesítetnek nem találtatván, a közgyűlés által elreudeltetett miszerint a Csongrád városi árvapénztár átvétessek s a megyei gyámpénztárba olvasztassék.

A megyei árvászeknél üresedésbe jött ülnöki állás betöltése a törvény szerű kijelölés megtörténte után — közfelkiáltással eszközöltetvén, megválasztott: első ülnökké: Kókay Pál volt második ülnök, második ülnökké megválasztott: Ónody Géza volt harmad-ülnök, és harmad-ülnökké: Lakos Imre volt első aljegyző. Ugyanez alkalommal árvászeki helyettes elnökké megválasztott Kókay Pál árvászeki első ülnök. Együttal kimondatott, hogy az üresedésbe jött aljegyzői állás a legközelebb tartandó megyei közgyűlés által rendes választás útján fog betöltetni.

A megyei tisztviselők s hivataluokok nyugdíjinté-

zetének létesítése tárgyában beterjesztett küldöttségi javaslat egész terjedelmében, úgy általánosságban, valamint részleteiben is elfogadtatván, megerősített végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz fölterjesztetni határozottat.

A megyei nyugdíjalap létesítéséről levén szó, erre nézve különösen föltételeknek véljük, miszerint más törvényhatóságok példájától eltérőleg: Csongrád megyénél nem forog fenn szüksége annak, hogy a nyugdíjalap létesítése céljából az adózók terhére pótdadó kirovás eszközöltessek. Mely kedvező helyzetbe azon körülménnyel fogva jutott a me ye köz-úsége, hogy korábbi időkben egyékek által e célra bizonyos összegek adományoztatván, az adományozott pénzek folytonosan gyümölcsöztek s most már tekintélyes összegre rughak. Ezen kivül megenged e a m. kir. belügyminiszterium, hogy a „fölkelési alap“ s „nemesi alap“ cím alatt kezelés alatt állott, de már az eredeti célra fel nem használható összegek is a nyugdíjalaphoz csatoltassanak, — valamint a „megyei szegényalap“ címén eddig kezelt összeget is a megye közönsége a nyugdíjalaphoz csatoltatni határozta. Egyébiránt a nyugdíjalap létesítését tárgyzó szabályrendelet egyes részleteinek közlése most még időelőtti lenne; amennyiben ez kormányhatósági megerősítés közben némi változásokat is szenvedhet.

Szegvár községnek a szegvári megyeháza vonatkozó ajánlata, mely szerint nevezett község az említett épületért tizenöt ezer forint vételért megadni hajlandó lenne, — elfogadhatónak nem találtatván, az ez ügyben már korábban kinevezett küldöttség megbízottát, hogy amennyiben a szóban levő megyeház illő áron eladható nem lenne: annak jövőben hasznosítása tárgyában javaslatot tegyen.

A köztisztasági szabályrendeletnek a megyei közegészségügyi bizottság által beterjesztett tervezete kiadott ügyészi véleményre.

A Felgyő községi árvapénztár követeléseinek megterítése tárgyában kelt megyei határozat — a m. kir. belügyminiszterium által — a neházi gróf Károly István által annak idején beadott fölfolyamodás következtében — felolvasatván, az erre vonatkozó rendelet elhívatott a megye közönsége, hogy a fejosztatott Felgyő község terüetének közigazgatási tekintetben valamely más községhez leendő csatoltatása iránt intézkedést tegyen. Mely rendelet következtében a belügyminiszteriumot a megyei közgyűlés az iránt kéri fel, hogy hagyja érvényben a megyének korábban keletkezett azon határozatát mely szerint kimondatott, hogy Felgyő községi szervezetének végleges megszüntetése nem eszközölhető mindaddig, míg a veszendőben forgó árvatári követelések megtérítése iránt intézkedés nem történik; vagyis, míg a község pénzügyi viszonyai rendezve nem lesznek. Miután pedig a fentemlített miniszteri rendeletben az is hangsúlyoztatott, hogy képzelné sem lehet oly községet, melynek állandó lakosai nem lennének; s miután Derekegyháza, Mágocs és Sövényháza is oly községek, melyek állandó lakosokkal nem bírnak tehát fölfejt, hogy közpénzek veszedelemben forgása esetén a károkk megerősítése iránti felelősség terhet a községi terület bírósokosa magától könnyű szerrel elháríthatja; ennek folytán a tisztatuli és tisztánmeneti járáások szolgabírái megbízottak, hogy a helyszínen tartandó vizsgálat nyomán a megye legközelebbi közgyűléséhez jelentést tegyenek arról vajjon a fentnevezett községek szervezete minden tekintetben megfelel e a törvény rendelkezéseinek?

Csongrád megyének a Bereg megyei magyar közművelődési egyletbe való belépése elhatározottat. A hazai ipar és kereskedelemnek a külföldi cégek hálaló ügynekei ellenében való megvédése tárgyában Komárom város átíratát a közgyűlés magáévá tévén, annak hasonló irányu felíratat leendő támogatását elhatározta. A tárgyszerzetbe felvett egyéb ügyek is elintéztetvén, a közgyűlés befejeztetett.

Legyünk óvatosak.

Nagyon sokan vannak polgártársaink közt, kik — leginkább ismeretlen s egyedül saját érdekeiket szemelőtt tartó kereskedői utazók rábeszélésére — jogügyleteket könyveimien köntnek s magukat a legszigorubb feltételek mellett bizonyos — általuk sokszor következményeiben nem is ismert — kötelezettségek teljesítésére kötelezni szokták. A magukat jóakaróként felünte-tő hálalók elhíthetik a hálójukba kerültekkel, hogy ők mily jó árucikkeket, mily előnyös feltételek mellett szolgáltatnak; olcsóért és részletfizetésre árusítanak és mi az eredmény? Drága portékához jutunk s a részletfizetés is csak szó marad, mert alig utazik el az elárusító s alig érkezik meg a vásárolt cikk, utazik nyomában a — kereset is, melyben a jámbor vevő felhívatik, hogy hár fizessen.

Azt kérdezhetné valaki, hogyan lehet az, hogy ő, aki teljesen meg volt győződve arról, miképp olcsón és részletfizetésre vásárolt, voltaképpen igen drágán fizette meg a neki elárusított tárgyat és még a mellett a kikadott vételért is egyszerre és egy összegben kénytelen megfizetni? E kérdésre a felelet igen egyszerű: Legtöbbször úgy köttetik a szerződés, hogy a vevő az alku kötés alkalmával, rajznál meg a rajz alatt levő „numerusnál nem lát egyebet s a kikötött vétel-árról kötelezvény képeben lejárat kitétele nélküli váltót ír alá. Mikor a jó reménység fejében megvett tárgy megerkezik, az tűnik ki, hogy az sem az alkunak meg nem felelő sem nem használható s a behálózott vevő legtöbb esetben elegendőnek tartja, hogy a megrendelésnek meg nem felelő árut az eladó cégnek visszaküldi, annak rendelkezésére bocsátja, azt híven, hogy ezzel ügyét rendezte s legfőleg az elélegül adott összeget vesztí el. — Azonban az elárusító másképp gondolkodik s azon helyes jogalpra helyezkedik, hogy semmiféle szerződés egyoldalul fel nem bontható s ha az áru, az ő hozzájárulása és beleegyezése nélkül a megrendelő által el nem fogadtatott, hát ő követel az egész vételárat s azt a kezei közt levő váltó alapján be is hajtja, behajtja annyival inkább, mert a váltó nem azért váltó, hogy annak beváltását olyan fenitismertetett s a

HIREK.

váltóval magával semmi összefüggésben nem álló okból megtagadni lehetne. A vevő csak akkor, a mikor már igazán késő, jön annak tudtára, hogy könnyelműen szerződött s hiszékenységeért drágán fizet.

Igaz, hogy ezen manipuláció nem lenne mindig oly károsodással járó a jóhiszemű vevőre, ha legalább az áru átvételénél óvatosabb lenne s a szükséges jogsegélyt, nem mint rendszerint történni szokott elkésetten hanem a maga idejében venné igénybe.

Leggyakrabban származik kellemetlenség, anyagi károsodás lakosságunk hiszékeny s a részlet fizetéseket oly igen kedvelő tagjaira varrógépeknek egyes utazók nál részletfizetésre való vétele alkalmával s nem egy példát tudunk, amikor a vevő könnyelműen kötött szerződés folytán és nem elég tapasztalt eljárás következtében kénytelen túrni, hogy az általa kiállított s szigorú elbírálás alá eső váltó alapján fizetésre szorították, habár a részére küldött árut, mint avultat és használhatatlant az elárúsító cégnek visszaküldötte s rendelkezésére bocsátotta.

Ily esetek arra figyelmeztetnek bennünket hogy legyünk óvatosak, ne szerződünk akképp, hogy a szerződés tárgyát -- a maga egészében -- ne ismerjük, ne kötelezzük magunkat úgy, hogy kötelezettségünk mivel től fogalmunk ne legyen és ne járjunk el akkor, mikor -- nem elég vigyázók lévén -- már jogsegélyre van szükségünk és a segélyt magunk alkalmazzuk nem tudjuk, könnyelműen, keressük a segítséget ott, hol azt feltehatjuk.

Világfolyása.

Hazánk. Az ünnepek alatt a politika szünetelt. A közérdeklődést hazánkban és mondhatjuk a monarchiában teljesen és semmi által meg nem zavartatva, a budapesti országos kiállítás veszi igénybe, mely nagy mérvben felkelté már a külföld figyelmét is. A béke munkájának e szép diadala kétszeres jelentőséget nyer azon látogatások által, melyekben a magyar főváros részesül. Alig távoztak körünkől a bécsi közságtanács tagjai, szívesen látott vendégekkül megérkeztek a bécsi Konkordia-egylet és a csehországi gazdasági egylet tagjai. Melyre ható jelentősége van ránk nézve azon ténynek, hogy szomszédaink és a külföld közvetlen közelből személyesen győződhetnek meg a magyar természet haladásáról és a főváros rohamos emelkedéséről s azon meggyőződéssel távoznak innen, hogy Magyarország elég erős és elég képes betölteni azt a szerepet, melyet kulturai hivatása számára Európa e részén kijelölt.

A külpolitika terén a fontosabb esemény az utolsó két nap alatt nem történt. Az a nyugtalan-ság, mely a német politikai köröket a múlt hét végén eltöltötte a német császár egészségi állapota miatt, teljesen megszűnt. A legutóbb érkezett táviratok azt jelentik, hogy a császár ismét jól alszik és teljesen jól érzi magát.

Az angol és orosz kabinetek között a tárgyalások nem akarnak véget érni. Úgy látszik, Oroszország minden kigondolható okot felhasznál arra, hogy nehézségeket csináljon s az angol kormányt kellemetlenségeket okozzon. Az orosz lapok jelentéseiből valószínűnek látszik, hogy az orosz külügyi hivatal éppen nincs megelégedve az angol kormány által közzétett kékkönyvvel, mely az afghán-kérdésre vonatkozó diplomáciai okmányokat tartalmazza. Azt mondják, hogy ezen okmánygyűjtemény nemcsak hézagos, hanem több tekintetben is pontatlan s az orosz lapok már előre jelezik, hogy az orosz kormány több oly jegyzéket akar közzétenni, melyek az angol kékkönyvben hiányoznak. Az angol kormány aligha fogja kívánatosnak tartani magára nézve, ha Oroszország egynemely ily okmányt közlétes s éppen ezért az orosz kormány ezen fenye-tése talán alkalmas lesz arra, hogy a Gladstone-kormányt teljesen elfogadassa az orosz követeléseket, melyek Afghánisztánt illetőleg emeltettek. Az orosz politika nagyon jól tudja, hogy mely pillanathon minő eszközöket kell mozgásba hozni. Meglehet, hogy ezuttal is teljes siker koronázza e fogást s Oroszország mindazt eléri, amit ez idő szeri-nt akart.

Nyiltszámadás

a helybeli kaszinó egylet által e hó 21-dikén rendezett hangversenyen.

Belépti díjakból	78 frt
Felülfizetésekből	33 "
Összesen	111 "
Kiadás	18 " 2 kr.
Maradt tisztán	92 " 98 kr.

Felülfizetők: Mélt. Rónay Lajos úr 4 frt. Tek. Fekete Márton ur 2 frt., Hankiss János ur 1 frt. Szalay Miklós ur 1 frt. Nagy Aron ur 1 frt. Horváth János ur 1 frt. Kristó Nagy Imre ur 1 frt. Kiss Zsigmond ur 3 frt. Sima Ferenc ur 2 frt. Dósa Béla ur 1 frt. Soós Pál ur 1 frt. Lakos Imre ur 1 frt. Bányai József ur 1 frt. Kugler Jusztin ur 1 frt. N. N. 1 frt. N. N. 1 frt és Kovács Flórián világlátásáért járó 10 frt.

MIHÁLOVITS JÁNOS
a rendezőbizottság elnöke.

— **Törs Kálmán** városunk országos képviselője, a legközelebbi ülészak befejezése alkalmából a pünkösdi ünnepeket használta fel arra, hogy egyrészt az országgyűlés egy évi működéséről beszámolóját megtartsa, másrészt, hogy választói körében pár napot töltsön. E hó 23-án érkezett városunkba, a tiszánál Szánthó Lajos és Györi József városi tisztviselők fogadták, míg a városi tanácssteremben Sarkady Nagy Mihály polgármester üdvözölte. Ugy a tiszánál, mint a Széchenyi kertnél nagy néptömeg lelkes éljenzéssel fogadta s fogatát hosszú kocsiorsó kísérete be a város házához s oman a magyar banda kísérete mellett a 48-as kör helyiségébe, hol Pólya Ferenc körelnök üdvözölte. Hétfőn délelőtt beszámoló beszédét tartotta képviselőnk részletesen ismertetve választóival az immár lefolyt első ülészak működését, az nap este tiszteletére a színházban diszeloádás, majd a 48-as körben bankett rendeztetett. A banketten, mint ezt másképp képezni is alig lehetne nem hiányoztak a lelkes felköszöntők s kifejezés adatott azon örömmel, melyet szeretett képviselőnk jelenléte idézett elő választóiban. Itt időzése közben képviselőnk választói közül többeknél látogatást tett s csütörtökön délelőtt visszautazott Budapestre.

— **Tomor János** helybeli kir. adótisztet súlyos csapás érte alig 2 éves kedves kis leányának vízefel-lása által. Múlt kedden délután a kis leány kire a dajkának kötelessége lett volna vigyázni, az udvaron levő dézsára, melyben mintegy arasznyira lehetett a víz, ránehezedett s egyensúlyt veszítve fejfel a dézsába bukott s kis lába a dézsa szélén akad meg. A kis leány kiálthatott is, de mivel a dajka, mint mondják, elaludt, a szegény kis leány a dajka gondatlansága folytán a víz csekély mennyisége dacára valóságilag megfuladt s tegnapelőtt temettetett el az ismerősök nagy részvétele mellett.

— **Cuci János** vásárhelyi földművesnek beszédjére, melyet az illető az érdekeltségi közgyűlésen mondott különösen felhívjuk a t. olvasók figyelmét. Egyszerű gazda léteire igen értelmesen fogta föl a helyzetet s adta elő a tiszaszabályozás körül felmerült bajokat, hiányos kirovásokat, a fensiki birtokos tulságos megadóztatását stb.

— **A "Csongrádmegeyi kör"**, miután az egyetemes szorgalmi idősak végéhez közeledik, székhelyét Csongrád-megye területére fogja áttenni. Reméljük, hogy ezen áttétel ő összefüggésben áll a kör további működésének Csongrád megyében való folytatásával, mely iránt főkep Szentese város műveltségösége a legnagyobb figyelmet és érdeklődést fogja tanusítani. Jó lesz tehát a programot még a régi székhelyen meg állapítani s új székhelyére való bevonuláskor azonnal effektálni.

— **Mátray Lajos** jeles munkatársunknak lapunkban is hirdett "FÉRI" című költői beszéde, — tekintve a szerző fiatalságát s a mű belső becsén kívül annak terjedelmét —, igen meglepő volt ránk nézve. A beszéde tárgya a magyar népéletből levén véve, ugy nyelvezete, mint a költői stílus formája teljesen kifogástalan, sőt oly ügyes tollra vall, mely hivatva van a költészet terén idővel kimagaslani. A szereplők beszédje teljesen megfelel azok társadalmi állásának s mélytársági állapotának, a nemzeti jelleg hű kinyomatát találjuk a mű egész folyamában, mesterkéltségnek avagy erőszakolt versformának nyoma sincs, szóval a legszebb összefüggés s összhang létezik az egyének, a hely, idő s egyéb számbaveendő tényezők között mi-ért is e művet t. olvasóinknak a legmelegebben ajánljuk. Egy példány ára 1 frt 50 kr., s kapható a szerzőnél A. Korompán (utolsó posta Nagy Szombat.)

— **Sághi Zsigmond** színtársulata városunkba megérkezvén, múlt vasárnap tartott első ízben előadást. Ekkor "A szabinnók elrablása", hétfőn a "Vadgalamb", kedden "Furcsa háború", szerdán "Buborékok", csütörtökön "Két árva" című darabok adattak elő kellő szabotossággal, azonban sajnálattal kell felemlitenünk, hogy a színgazgató csaknem üres ház előtt játszatta színeit s közönségünk még annyi pártolásban is alig részesítette, mint amennyit előbb nálunk időzött társulatok irányában tanusított. Bérlet — lehet mondani — ez ideig egyáltalán nincs.

— **A Csongrádmegeyi tanítói testület** ez évi közgyűlést most tartja s ülését pénteken kezdette meg Szegeden, hová polgári iskolánk tanárai is elutaztak, hogy részt vegyenek — valószínűleg utoljára — az egyesület értekezletén. Ugyanis az esetben, ha polgári iskolánk mint az már majd bevezetett dolog, gymnásiummá fog iskolai év befejezte után átalakítani, tanáraink egyesült tagjai sorába többé nem tartoznak.

— **Az ártézi kut** furásával mai napig 204-70 méterre haladtak.

— **Szini jelentés.** Ma szombaton, f. hó 29-én itt először adatik: — a magyar színirodalom remeke Jókai Mórtól — "AZ ARANY EMBER" című eredeti regényes színmű 5 felvonásban. — Holnap pedig: "AZ ARENDÁS ZSIDÓ" című népszínmű fog adatni.

— **Szerdán reggel** véres esete-paté és asszonyi hare folyt le a Rambovszky-féle helyiségben. Az ott alkalmazott lámpagyújtogató Nógrádi Jánosnak felesége és Pető Mária ismeretes csirke-kofa a moslékon összeveszték és miután egyik sem engedett a 48-ból, Nógrádi Jánosné azzal vett véget a herce-hurcának, hogy egy nagy konyhakést felkapva azt oly erővel szúrta Pető Máriába, hogy a karesontról leeszsza még a gyomor oldal falán is léket vágott. A haragos lámpagyújtogatóné a tett elkövetése után megugrott, de a csendőrség által csakhamar elfogtatván most már a hüvösön bűnbánólag mondogatja: "jobb lett volna a moslékot oda adni."

— **Kovács Teréz** 14 éves leány pénteken folyó hó 29-én délelőtt 8 órakor magát fölakasztotta. A fiatal leány öngyilkosságának oka kideríthető nem volt.

— **Közgazdaság.** Trieszti általános biztosító társaság (Assecurazioni Generali.) Lapunk hírdetményei rovatában (a mellékleten) közöljük ezen 1831-ben alapított, nemcsak legrégebb, hanem egyszerűen a legnagyobb biztosító intézetekhez tartozó társaság 1884. évi, immár 53 évi zárszámadását és mérlegét. Az összadaj-es illeték-bevétele a most lefolyt. évben, az összes biztosítási ágakban, kitett 13.758,097 frt 20 krt, a tőkék kamata fejében pedig bevételezetlett 1.200,518 frt 63 kr. Az 1884 ik évben 42 243 káresetben kifizetett kárösszeg 8.637,596 frt 13 kr, s így a Generali alapítása óta 553,581 káresetben, 178423,338 frt 51 krnyi kárterítést adott. Az 1.644,965 frt 25krrel kimutatott bő nyereségből első sorban is az ez irányban, igen óvatos társasági alapszabályok intézkedéseinek megfelelőleg, a 316,296 frt 8 krnyi é. ték papírnyereség az ártomány-hullámzások fedezetére alakított tartalékhoz csatoltatott, mely ennek folytán 845,574 frt 93kr-ra emelkedett; továbbá 300,000 frt az ingatlan tartalékhoz iratott, mely ez által 707,145 frt 65 kr-ra gyarapodott. Habár a jégbiztosítási ág csak 154,244 frt 38 krnyi nyeresége mutatott fel, mégis kerek összegben 200,000 frt fordított jégbiztosítási tartalék alakítására, melynek az a rendeltetése, hogy ezen igen veszélyes biztosítási ágban a rosszabb évek terhesebb vesztesége ellen némi fedezetet nyújtson. A díjtartalék 1,100,200 frt 30 krral szaporodott, úgy, hogy az 1884. évi december 31-én 20,176,592 frt 39 krnyi tekintélyes összeget ért el. Az intézet összes biztosítéki alapjai ezek szerint, a lefolyt évben 1,974, 521 frt 94 krral gyarapodtak és kitesznek részvénytőképen és készpénztartalékokban 31,490, 875 frt 82 krt, mely is mint azt a közzétett vagyonykimutatás igazolja, teljesen jó értékekben van elhelyezve. A tartaléktőkék ily busás gyarapítása mellett is, az intézet abban a helyzetben van, hogy a 316 frttal befizetett részvények után 300 frankot vagyis 120 frt aranyban fizet osztalékot. Az intézet üzletének folytonos haladását és tartós fejlődését nagy mértékben elősegíti a már birt biztosító állag. Az elemi biztosítási ágban jövő években esedékes díjkötelezvények 21.066,641 frt 33 krra mennek, az életbiztosítási ágban pedig 1884 évi december 31-én 83.174,458 frt 78 krnyi tőke volt biztosítva.

— **A Pesti Hírlap**, melyről országsszerte el van ismervé, hogy élénk és változatos tartalmánál s jó értesüléseivel fogva nemcsak melléje helyezhető a legnagyobb lapoknak. de sok tekintetben fölüli is mulja azokat, — napunkint negyediv külön regénycsarnokot s hetenkint külön, beköthető zene-mellékletet közöl, mit ma egyetlen más napilap sem ad, — tudatja a magyar olvasó közönséggel, hogy ujonnan belépő előfizetőnek a most megkezdett francia szenzációs regény (Élie Berthet: A "gyújtogatók") eddig megjelent részét minden ráfizetés nélkül megküldi, A Pesti Hírlap munkatársai a régi jó erők maradtak továbbra is. Vezércikkeit legkiválóbb publicistáink írják: Pulszky Ferenc, Beksics Gusztáv, Törs Kálmán, Eötvös Károly, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor. dr. Kenedi Géza fel. szerkesztő, stb. Tárcait és karcolatait, melyekből minden szám többet is tartalmaz, a kedvelt tollu Mikszáth Kálmán (Scarron) kinek a "T. Házból" című országgyűlési karcolatai közkedveltségre tettek szert. Bartók Lajos (Don Pedro). Ágai Adolf (Csicseri Bors). Könyves Tóth Kál, man, Kürthy Emil (Köbor lovag), Tabori Robert (Columbus), Tóth Béla, dr. Radó Antal, dr. Sziklay János, Sümegi Kálmán, Roboz István, Latkócy Mihály, dr. Milkó Izidor, Sebők Zsigmond, stb. Többi rovatait is gondval és élénken szerkesztik a nagyszámú belmunkatársak. Az előfizetési pénzek (negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr.) a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) küldendők. Mutatványszámokat egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

E rovatunk folytatása a mellékleten.

Jurenák Vilmának

a Jurenák Ede-féle lapistói birtokon levő **kaszáló és legelő földje**, a folyó évi Szeut-Mihály napig terjedő időre, árverés útján **kisebbségi részletekben** hasznabérbe kiadandó lévén; az árverezni kívánók **ez évi junius hó 2-ik napján** (kedden) **délelőtt 9 órakor** a helyszínén tartandó árverésre ezennel meghívattak.

3182
1885

Hirdetmény.

A Csongrád-megye törvényhatóságánál megüresedett s évi 800 frt fizetéssel és 200 frt lakbérrel összekötött első aljegyzői állomásnak és ha ennek betöltése folytán a jegyzői karban személyváltás állana be esetleg a 750 frt évi fizetessel és 150 frt lakbérrel javadalmazott másod-aljegyzői állomásnak, a **folyó évi július hó 1-ső napján** tartandó közgyűlésen való betöltésére pályázat hirdettetik; felhívattak tehát mindazok, kik ez állomásokat elnyerni óhajtják, hogy a köztisztviselők minősítéséről szóló 1883. évi I. t. c. szerinti képesíttségüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamódványaikat **folyó évi junius hó 20-ik napjáig bezárólag** Zombori Rónay Lajos főispán ur ó méltóságához Kis-Zomborba, beiktatni igyekezzenek.

Szentesen, 1885. május 27.

Stammer Sándor
Csongrád-megye alispánja.

Érc- és fakoporsó raktár!

Szentesen, fűtca Sajtós-féle ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint

Götzl Ignác úr (Sajtós-féle) házában egy díszesen berendezett

Érc- és fakoporsó raktár

nyitottam, a hol is kaphatók meglepő árú és igen díszes ÉRC- és FAKOPORSÓK, ATLASZ, CSIPKE, PERKÁL- és SZATING SZEMFEDELEK, LEPEDŐK, PÁRNÁK, HALOTTI RUHÁK, MATRACOK, SÍRKOSZORÚK stb.

Elvállalok továbbá temetkezési rendezést s halotti szobák díszítését is.

Emellett felkérem a nagyérdemű közönség pártfogását; főttörkvésem mindenkor az leend, hogy a n. é. közönséget meggyőzzem arról, miszerint nálam minden díszesben és olcsóbban állítatik elő, mint helyben bárhol.

A felsőpárti n. é. közönségnek tájékoztatásul megemlítem, hogy a felsőpárton (Dósa magtár-épületben) levő érc- és fakoporsó raktáram csak ott marad, a hol is minden a legolcsóbb áron kapható.

A n. é. közönség szíves támogatását kérve maradtam teljes tisztelettel

RÁCZ ZSIGMOND
Érc- és fakoporsó raktáros.

SÓ ELADÁS.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy a sónak métermázsája 11 frt 60 krért nálam kapható.

Kóhn Gábor.

Alulírott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy üzletemben

a nyári idényre

legcélsezerűbb és szilárd anyagból készült

FÉRFI-, NŐI-

és különösen

GYERMEK-TOPÁNOK

nagy választékban és legjutányosabb árban kaphatók.

Megrendelésekre pedig pontosan és a legjobb anyagból készítik.

Tisztelettel
VARGA BÉNIÁMIN
I. t. 308. sz. a.

Ruhaszövetek

csakis tartós gyapjuból egy középtermű férfi számára.
3.10 méter } jó gyapjú szövetből 4 frt 96 kr.
} jobb " " " 8 " "
} átlom " " " 10 " "
egy öltönyre } legfinomabb " " 12 " 40 "
Utazó-plaidek 4, 5, 8 és 12 frtng darabja. Legfinomabb öltönyök, felső (Überzieher), kabát és esőköpeny szövetek tülpi, loden, commis, kammgarn, chevot, tricót, női és billárd-posztók, peruvién, dosking szövetekből ajánl

Alapított **STIKAROFKY JÁNOS** — 1866 —
gyári raktára Brünben.

Minták bérmentve. Mintakönyvek szabó urak számára bérmentetlen. Utánvételi küldemények 10 frton felül bérmentve. Posztóraktárom 150,000 frt értékűt mindig meghaladja, s így igen természetes, hogy ily nagy forgalomnál kikerülhetlen, miszerint a tömördek sok 1-5 méternyi noszu maradékok össze ne gyűljenek, melyeket tehát énytelen vagyok mélyen teszállított gyári áron eladni. Minden józan gondolkodó kénytelen belátni, hogy az ily csekély maradékokból mintát nem lehet szétkülöndeni, mi ha történnék, egy néhány száz minta szétkülöndése után a maradékokból nem maradna semmi. Emellett valóságos szociális az, ha posztócegek azt hirdetik, miszerint ily maradékokból mintákat küldenek, holott azon minták egész darabokból és nem maradékokból valók, mely eljárásnál képzelné lehet a szándékot.

Maradékok, melyek nem felelnek meg, felesérltetnek vagy a pénz visszaküldetik.
Levelezések elfogadtatnak magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

SIREMLÉK-, ÉRC- és FAKOPORSÓ RAKTÁR és TEMETKEZÉSI VÁLLALAT.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy GÁRGYÁN MÁRTON úr helybeli, saját házában létezett

SÍRKŐRAKTÁRÁT

bevásárlási áron alól átvettem,

és azt egy többszörösen kitüntetett és a fővárosban elsőrendű üzletekben üzletvezetői minőségben működött szakember vezetése mellett újlag dúsan berendeztem.

RAKTÁRON TARTOK:

kisebb és nagyobb síremlékeket GRÁNIT, FEKETE SYENIT, FEHÉR, KÉK és SZÜRKE POROSZ GRÁNIT és VÖRÖS MÁRVÁNYBÓL; kül- és belföldi gyártmányú díszes érc-, SATING-, BÁRSONY-, TERNÓ-, és ATLASZAL bevont fakoporsókat; mindennemű temetkezési cikket, úgymint: ATLASZ, SZATING, CSIPKE, SIMA és FODROS SZEMFEDELEKET, PÁRNÁT, LEPEDŐT és HALOTTIRUHÁT, SAPKÁT és MATRACOKAT, és nagy választékban díszes SÍRKOSZORÚKAT.

Elvállalok temetkezési rendezést, halotti szobák díszítését, úgy szinte minden kőfaragási munkát, szent szobrokat, uti kereszteteket, vas kerítéseket, utánvéséseket és aranyozást.

Értesítem egyszersmind a nagyérdemű közönséget, hogy a temetések díszének emelésére egy könnyű

DISZES GYÁSZKOCSIT

és négy lóra gyásztakarót szereztem be, melyet előforduló esetekben a nagyérdemű közönség rendelkezésére bocsájtok.

Előnyös bevásárlási forrásaim és nagy terjedelmű összeköttetéseimmél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy cikkeimet igen olcsóért adhatom és ezen kívül pontos és csinos munka által a n. é. közönség becses pártfogását megnyerni igyekeztem.

Üzletemet a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva maradtam

Tisztelettel

Czukhermann Ignác.

Üzlethelyiség: fűtca evang. templom átellenében.

Előnyös alkalmazást nyernek: ügynőkök, hivatalnokok, kereskedők, magánzók stb., kik osztrák-magyar Állam- és díjsorsjegyek havonkénti lefizetések mellett eladásával az 1883. évi XXXI. törvényeikk értelmében foglalkozni óhajtanak; nőni tevékenység mellett

havonként 100-300 frtnyi jövedelemre

számíthatni. — Ajánlatok, a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők:

A fővárosi váltóüzlet-társaság Adler és társához Budapestén.

A torontálmezei gazdasági kiállításon 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVELET nyert.
A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyász. kiállításon EZÜST ÉRMET nyert.
A triestri 1882. évi kiállításon BRONZ-ÉRMET nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításon
ELISMERÉSI OKLEVELET
nyert.

A MOHAI SÁGNEVES FORRÁS

házaik egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVÍZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedi kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
Budapestén.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500,000

palaczk.

Szentesen kapható: Dobray S., Soós A. és Szépe K. uraknál.

Melléklet a „Szentés és Vidéke“ 1885. évi 22-ik számához.

— **Drága teher** A Jöreményfokrol — februárban 209,266 karai súlyú és 218,346 font sterlingnyi nyers és csiszolatlan gyémántot szállítottak ki.

— **Egy romantikus öngyilkosság.** Egy nagyváradi, körülbelül 28 éves férfi azon célból utazott Tátrafűtredre, hogy magát, — mint hátrahagyott levélben aláírás nélkül írja — a szép Kárpátok bercei alatt kivégezze.

— **Nógrád megye** legutóbbi közgyűlésén nem kevesebb mint tizenhét körjegyző ellen rendeltek el fejeelmi vizsgálatot, az évi költségvetések elkészített és hiányos bektüldé-e miatt.

CSARNOK.

A kiállítás nevezetességei.

A kiállítás megnyitása előtt a kiállítási tárgyak egész tömegéről vagy egyes csoportokról rendszeres leírás, ismertetést közölni sem célirányos, sem lehetséges nem volt, leginkább azért, mert számos csoport a körülmények behatása alatt még eltérő berendezést nyerhetett, mint az eleinte tervezte volt. Teljesen elegendő, ha általános képet festünk, vagy egyes oly részeket ragadunk ki az egészek keretéből, melyek hivatva vannak a közönség érdeklődését általánosságban felkelteni, mert ezáltal talán még hathatósabban járulhatnak hozzá a kiállítás sikerét nagy mértékben befolyásoló látogatottsághoz. Álljanak itt a kiállítás speciálisai közül egynehányan, melyek bizonyára hivatva vannak a társadalom egy-egy körének érdeklődését s talán mindannyiuk kíváncsiságát felkelteni.

Legyen első a sorban a „Magyar szépségek albuma“, mely már az eszme keltekezésekor oly élénk érdeklődést keltett a hölgyek és — ifjak körében. Sokan azt hitték már, hogy a szerfelett érdekesnek ígérkező album ki sem lesz állítva, mert régen nem hallott magáról. Pedig a munka folyt állandóan; napról napra szaporodott a szép képek érdekes gyűjteménye; azonban az eredmény nem elégtette ki az album készítőjét, Ellinger Illés fényképész, ki azt akként tervezte, hogy benne Magyarország összes vidékeinek szép hölgyei helyét foglaljanak. A főváros szép hölgyei ugyan majdnem teljes számban vétettek föl magukat, az albumba, de a vidéki hölgyek köréből igen sokan levélben tudatták, hogy csak a kiállítás alatt jöhetnek a fővárosba, hogy az albumba magukat fölvelessék. Ennél fogva Ellinger a tervezett nagy értékű albumot nem is csúálhatta meg hozzá, hanem a 200 at meghaladó gyönyörűen színezett, Makart alakú fényképeket díszes keretben helyezte el a nagy iparcsarnok XIX. (sokszorosított ipar) csoportjában. A felvételeket pedig különösen vidéki szép hölgyeink köréből a kiállítás tartama alatt is folytatni fogja s az elkészült fényképeket időről időre a többiekhez csatolja. A kiállítás után a fényképeket a díszes

albumban, mint a magyar női typosok megörökítőit, a muzeumban fogják elhelyezni. Hölgyeink a hazai ethnografiának is szolgálatot tesznek, ha lehetőleg képviselőben jelennek meg Ellinger műtermében (Erzsebetter 7. sz.) hol a felvételeket díjtalanul eszközlik.

Mindjárt második helyen említhetjük azt a két nagybecsű tárgyat, melyeket az országos bizottság a kiállítási sorsjáték második és harmadik nyereménytárgyairól rendelt meg s a melyek az iparcsarnokban, mint kiállítási tárgyak is szerepelnek. Egy alig 30 cm-ter hosszú és 15 cm-ter széles ékszerdoboz az, mely 30,000 frt értékű rejt magában s egy asztaldisz, mely 40 kilogramm tiszta ezüstöt emésztett föl, bizonyára számot tartanak arra, hogy a kiállítás speciálisainak tekintessenek s meg azok is megnézzék, akik sorsjegyet nem vásárolván, megnyerésükre nem aspirálnak. A tárgyakat készítők a napokban mutatták be a kiállítás elnökségének a jury palotájában. Az első tárgy a sorsjáték 20,000 frtos második főnyereményét képezi s egy művészi kivitelű renaissance stílusú figurális ékszergarnitúrából áll, melyet Grünstein H. fővárosi ismert ékszergyáros készített, kinek ékszerai már számos országos és világ kiállításou szerezték elismerést a magyar ékszeriparnak. A remekművű garnitúra 2253 darab válogatott színné és fényű gyémántból van összeállítva s fő tárgyát egy gyémánt colier képezi brosche-val; többi tárgyai 2 ragyogó karperec, egy pár fűbevaló és egy gyűrű. A kiállítás elnöksége a készítőnek elismerését nyilvánította a remekműért, mely dicséretére valik a magyar iparnak.

A harmadik 10,000 frtos főnyeremény egy díszes szoborművű asztaldiszből és két csemege állványból áll, melyeket Ulrich Keresztély építész-mérnök terve szerint Herpka Károly, az iparművészeti szakiskola fiatal tanára készített. Az asztaldisz közepén állványon Hungária eszményi szobra áll, alatta pedig az ipar, kereskedelem, földművelés és hajózás szimbolikus alakjai helyezkednek el.

A horvát pavillon jobb oldalán egy óriási hordó áll, melynek előreszén ajtó és ablak nyílások vannak vágva. E hordóban csinos stílusú horvát bormérő helyiség van berendezve, A rácos kimerőben pirosposztag lányok mérik a jó muraközi vinkót, mely széles Horvátországban a legjobbnak van elismerve. A hordó falában két oldal léces ülőkek helyeztetek el, melyen a különös csárda látogatói, míg borikat megisszák, helyet foglalhatnak és fáradalmaikat kipihenhetik.

Csarnokunk befejezéséül hagytuk azt az érdekes-ségénél fogva meglekintésre méltó gyűjteményt mely a mezőgazdasági csarnok előtt szabad földre van kitéve. Gróf Zichy Ferenc, akinék Bihar diószegi uradalmából a fák valók, bizonyára hazafiaságának és lojalitásának akarta ezzel jelét adni, amennyiben a két baloldali gyűjteményfa akként van mesterségesen idomítva, hogy ágai F. J. betűket (Ferenc József) mutatnak.

Egy jobboldali fa R. és S. (Rezső és Stefánia) betűkből monogramot alkot, míg középen egy nagyobb fa a magyar címert a koronával és kereszttel igen híven adja vissza.

A P R Ó S Á G.

— Találó felelet. Őrmester: „Mondja meg nekem, mért ül az ágyatálán három tűzér?“ — Egy éves önkéntes: „Mert egy ember nem állhatná ki a dőcögést.“

* * *

— Divatos fésűlködés. Férj: „Hallod aszszony, ez már még sem szép, hogy ily borzasan jársz-kelsz. Azt hiszem, hogy déli 12 kor már kézen lehetnél a frizuráddal!“ — Feleség: „Ugyan kérlek, értesz is te a divathoz, hiszen ez a legújabb tavaszi frizúra.“

* * *

Furcsa felfogás. Két szenvedélyes burnótszívó együtt van egy társaságban.

— Ön már harmadszor nyul a szelencémbe — szól szemrehányólag az egyik — de mindedig nem jutott eszébe, hogy a magáéból megkínáljon.

— Mert nem szeretem, ha más ember a tubákomban kotorász. Nem lehet tudni, tiszták-e az ujjai?

— De kérem, hiszen ön is kotorász az én szelencémben!

— Az már egészen más. Nem tudom, honnan van, de jóllehet minden héten csupán egyszer mosakodom, a kezem sohasem piszkos!

* * *

Egy fukar völégény küldendő volt menyasszonyának az arcképét, de sokallotta az ajánlási díjat és fölírta a borítékra: „Minta érték nélkül.“

* * *

Besorozták a cigány legényt katonának és kérdezték tőle: „No cigány, mi akarsz lenni?“ — „Hát kirem álásan, nagyságos uram, legjobban szeretnék lenni obsitos katoná!“

* * *

Egy részeg monologja. „Milyen szerencse, hogy nem születtem Galilei előtt! Azelőtt mindjárt észrevették, ha valaki becspejt; most bátran hivatkozhatom a nagy tudásra; nem én tántorgok, hanem a föld mozog.“

ASSICURAZIONI GENERALI 1884. ÉVI MÉRLEGE. KIADÁS

Nyereség- és veszteség-számla az A) mérleghez: (1884)

A tétel neve	Bevételek			A tétel neve			Kiadások			
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Díjtartók a múlt évről:										
a) tűzbiztosítás	176633	83								
b) szállmánybiztosítás	11 477	75								
2. Tartalék oly károkok, melyek 1883. decz. 31-én még függőben voltak:										
a) tűzbiztosítás	6334	99								
b) szállmánybiztosítás	1790	28								
c) jégbiztosítás	4614	3								
3. Díjak a múlt évi levonásával:										
a) tűzbiztosítás	64372	4 47								
b) szállmánybiztosítás	12 81	6 01								
c) jégbiztosítás	245	095 88								
4. Kötvénytartók:										
a) tűzbiztosítás	24637	61								
b) szállmánybiztosítás	10281	42								
c) jégbiztosítás	778	2 36								
5. Tökeelhelyezés k jövedelme:										
a) Értékelt adótt előlegek kamatai és	4150	84								
b) Állam- és más értékpap. kamatai - osztalékkal	2188	3 41								
c) Kamatos váltóleltételek folyó számláról és ágió	5974	93								
6. Nyermény-egyenleg különbözleteinek előjárta										
a) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-ik árfolyam szerint számítva			282989	29						
b) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-ik árfolyam szerint számítva			75482	47						
c) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-ik árfolyam szerint számítva			69391	37						
A) Tűzbiztosítást ábra beozalvák a tűkörűveg biztosításban elért eredmények.										
Összesen			18124	1 32	42783	4	1355186	36		

Nyereség- és veszteség-számla a B) mérleghez. Életbiztosítási osztály. (1884)

A tétel neve	Bevételek			A tétel neve			Kiadások			
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Mult evi díjtartók:										
a) díjtartók átadott viszontbiztosításra	1719580	51								
b) díjtartók átadott viszontbiztosításra	30832	73								
2. Tartalék függő károkok:										
a) halálóra n. szoló biztosításokra	27 475	6								
b) életbiztosításokra	45 549	86								
c) jégbiztosításokra	8 758	59								
3. Díjbevételek:										
a) díjbevételek	328 182	75								
b) díjbevételek	46 202	40								
c) díjbevételek	329 701	53								
4. Kötvénydíjak:										
a) díjbevételek	10 704	31								
b) díjbevételek	4 273	72								
c) díjbevételek	4 176	53								
d) díjbevételek	23 888	53								
e) díjbevételek	2 574	9 54								
5. Előlegbevételek jövedelme:										
a) díjbevételek	10 737	52								
b) díjbevételek	9 175	29								
c) díjbevételek	732 226	41								
d) díjbevételek	18 593	4								
6. Nyermény-egyenleg különbözleteinek előjárta										
a) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-ik árfolyam szerint számítva			1873	3 04						
b) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-ik árfolyam szerint számítva			72 209	89						
c) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-ik árfolyam szerint számítva			21 690	72						
Összesen			2152	170 97	509417	62	22 29088	57		

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLASA 1884. deczember 31-én

A tétel neve	A.			B.			Összesen			
	forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr	forint	kr
1. Alapitók	282500		16250		298750		298750			
2. Tökesített nyerménytartók	1070369	76	104324	37	2110694	19	2110694	19		
3. Tartalék az értékpap. ingadozásának fedezésére	232284	43	61 229	57	845574	93	845574	93		
4. Jégbiztosítás tartaléka	900	0			20	0	20	0		
5. Jégbiztosítás tartaléka	40 0	0	707 145	65	707 145	65	707 145	65		
6. Tartalék a követelések fedezésére	815635		315635		1 131 270		1 131 270			
7. Rendkívüli rendelkezés alatti nyerménytartók										
a) Az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő biztosított tartalka										
b) Az A mérlegben										
c) Az B mérlegben										
8. Tartalék bejelentett, de 1884. deczember 31-én még ki nem fizetett károkok										
a) Az A mérlegben	641696	18			641696	18	641696	18		
b) Az B mérlegben			369385	10	369385	10	369385	10		
9. Osztalékalap az életbiztosításban nyerménnyel biztosítottak javára										
a) Az A mérlegben			478507	50	478507	50	478507	50		
b) Az B mérlegben			180296	73	180296	73	180296	73		
10. Kamatok a nyerménytartók általános nyerményére	91952	13			91952	13	91952	13		
11. Kamatok a nyerménytartók általános nyerményére	149369	69			149369	69	149369	69		
12. Jégbiztosítók										
a) Jégbiztosítók általános nyerményére			1 152	92	1 152	92	1 152	92		
b) Jégbiztosítók általános nyerményére	696245	43	366 117	17	1 062 362	60	1 062 362	60		
c) Jégbiztosítók általános nyerményére	14 44	69	9698	88	2743	57	2743	57		
13. Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő tartalka	68543	59	16 008	77	84552	36	84552	36		
a) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő tartalka	59 250	21	38 916	11	98 166	32	98 166	32		
b) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő tartalka	54 270	69	54 270	69	108 540	138	108 540	138		
14. Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő tartalka										
a) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő tartalka			37 645	61	37 645	61	37 645	61		
b) Állam- és más értékpap. különbözlete az 1884. decz. 31-én még érvényben lévő tartalka			5925	9 21	5925	9 21	5925	9 21		
15. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
a) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
b) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
16. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
a) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
b) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
17. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
a) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
b) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
18. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
a) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
b) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
19. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
a) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
b) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
20. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
a) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
b) Díjtartók átadott viszontbiztosításokra életbiztosításoknál										
Összesen	1 031 245	88	253 295	41	1 284 540	29	1 284 540	29		

szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Trevisóban: Dr. Maurogonato I. bíró Murguio József, báró Ralli Ambr. Segré V. Dr. Calabi R. Goldschmidt Lipót. A vezérigazgató: Marco Besso. - Magyarországi vezérigazgatóság Budapestben az intézet saját házában Dorottya-utca 10. sz. Bővebb zár. valamint kárkimutatások az alanti szentesi főügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnagyobb készleget adhatnak és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legbiztosabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközölhetnek. Szentesi vidéki takarékpénztár.